

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 15.—
za pol leta 7:50
za četrt leta 3:80
za 1 mesec 1:30

Posamezna številka 30 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, hiša zdravnika dr. Šluheca.

Rokopisi se ne vrnejo.

Telefon št. 46.

Štev. 8

Ptuj, 25. maja 1919

I. letnik

Mirovna pogodba. — Nemčija ponižana.

Listi prinašajo uradni tekst mirovne pogodbe, ki je bila predložena na mirovni konferenci v Parizu delegatom Nemčije. Ta mirovna pogodba navaja kot pogodnike na eni strani Združene države Amerike, Veliko Britanijo, Francijo, Italijo in Japonsko kot velesile, dalje zaveznike teh velesil, med njimi tudi Srbijo - Hrvatsko - Slovenjo. Naša država je s tem oficijelno priznana. Druga pogodnica je Nemčija, katera mora prevzeti v pogodbi navedene težke pogoje. V prvi vrsti ugotavlja mirovna pogodba zvezo narodov. Namen te zveze narodov je zagotoviti narodom mir in varnost. Sprejeti so v zvezo vsled tega le oni narodi, kateri imajo pošten namen izpolnjevati določbe mednarodnega prava in do pičice natančno respektirati pogodbe. Nemčija ni član zveze narodov, ker se dvomi o njeni odkritosrčnosti in poštenem namenu.

Mirovna pogodba določa potem meje Nemčije. Nemčija mora seveda izročiti vse zasedeno ozemlje, vzpostavijo se meje, ki so bile pred vojno, s Francijo one od julija 1870. Nemčija mora povrniti Alzacijo in Lotaringijo Franciji, odstopiti mora cel lev breg Rene in Sarsko kotlino, katero ozemlje bo opravljal osebna komisija.

Nemčija mora priznati neodvisnost Nemške - Avstrije. Nemci Nemške Avstrije se torej ne smejo združiti z Nemčijo. Nemčija priznava državo Čehoslovaško v določenih mejah. Istotako Poljsko. Poljaki so rešeni pruskega jarma, mesto Gdansko ostane svobodno mesto.

Nemčija se mora odpovedati na korist velesilam svojim kolonijam.

Važne so določbe glede vojaštva v Nemčiji. Odpravljena je za Nemčijo splošna vojaška dolžnost, Nemčija sme držati svojo armado le na višini 100.000 mož, rekrutiranih samo po prostovoljni službi. Nemška armada naj bo samo policijska armada in Nemčiji se odvzema pravica in možnost ustvariti veliko državno armado. Nemčija ne bo smela imeti niti zrakoplovstva, niti tankov, niti strupenih plinov. Izročiti mora vojno brodovje.

Nemčija se smatra odgovorno za vojno. Viljem je javno obtožen najhujše kršitve mednarodne morale in avtoritete, posvečene s pogodbami. Sodil ga bo posebni sodni dvor, sestavljen iz 5 sodnikov, katere imenujejo glavni člani zaveznih in združenih sil. Nizozemska se naprosi za njegovo izročitev.

Nemčija in njeni zavezniki priznavajo, da so odgovorni za vse izgube in škode, katere so utrpeli aliirane sile, kjerkoli si bodi. Nemčija se zaveže plačati vso škodo povzročeno na civilnem prebivalstvu in njegovem premoženju. Posebna komisija bo dognala visokost te škode. 20 milijard mark v zlatu plača Nemčija takoj.

Nemška vlada se odpoveduje vsem ugodnostim, ki jih je pridobila v Bukarešti in Brest-Litovski pogodbi. Izročiti mora vso nemško imovino v inozemstvu. Posebno vse

svoje tirjatve napram Avstro-Ogrski, Bulgarski in Turčiji.

Levi breg Rena in v pasu 50 km na desnem bregu se popolnoma demilitarizira. Porušiti se morajo vse utrdbe. Svet zveze narodov ima pravico vsak čas po svojih komisijah preiskovati, ali izpolnjuje Nemčija svoje obveznosti glede vojaških določb.

Že iz teh določil mirovne pogodbe je razvidno, da se hoče Nemčijo ponižati, kakor je zaslužila. Nemška ošabnost naj bo odpravljena za vedno.

Nemčija mirovne pogodbe še ni podpisala. Poroča se, da bodo v Parizu nepopustljivi in da bodo določili Nemčiji rok, do katerega mora biti pogodba podpisana, sicer morajo nemški delegati Pariz zapustiti.

Mislimo, da se Nemčija ne bo mogla mnogo obotavljati. Saj nima moči, da bi se svetu še enkrat uprla. Trdo so prijeli Nemčijo. Za nas je posebno pomembno, da dobi Česko-Slovaška republika po tej pogodbi vse, kar zahteva in istotako Poljska država. Zato smo prepričani, da bode konferenca v Parizu ravno tako trdo prijelz Nemško-Avstrijo in nam povrnila vse one pokrajine, ki so slovenske, ali pa umetno ponemčene, da bo torej Koroška naša in tudi Štajerska do naše najsevernejše meje.

Zopet „dragi narodnjaki!“

Orniku in njegovim prijateljem v Gradcu žilica ne de miru. Že zopet širijo po svojih hujšakah letak v naših krajih. Politično je letak seveda brez pomena, ker je jasno, da pri nas ne bo ljudskega glasovanja zaradi par sto Nemcev, ki so se naselili med nami, tukaj dobro živeli od žuljev našega ljudstva in v zahvalo širili nemškutarijo. Letak hoče le sejati nezadovoljnost in buditi nezaupanje do naše vlade in naših narodnih uradnikov. Otročja je trditev, da sta dr. Lanjšič in dr. Pirkmajer med vojno narekovala slabe cene. Nemški okrajni glavarji so najneprijetnejše in najtežavnejše delo napravili slovenskim uradnikom, ki so morali delati po zapovedi iz Gradca in Dunaja.

Da so meje zaprte, tega ni kriva naša vlada v Ljubljani ali v Beogradu, ampak to je naročila ententa, kateri se morajo tudi Nemci pokoriti. To jih boli! Sicer pa je prav dobro, da imamo nekaj časa vsaj deloma mir pred nemškimi agenti. Kaj nam prinašajo, kažejo najbolj njihovi letaki: hujskarijo.

Zato je naš odgovor: Hočemo ostati tam, kjer smo bili — na svoji zemlji svoji gospodarji, ne pa nemški hlapci. Vlado pa pozivamo, naj že vendar nezadovoljnim Nemcem med nami pomaga, da pridejo v svojo blaženo Nemčijo. Mi se ne mešamo v notranje zadeve Nemške Avstrije in zahtevamo, da tudi oni nas pustijo pri miru. Svojo državo si bomo uredili po svoje!

Podpisujte 4% državno posojilo!

Gospodarstvo.

Dohodnina.

Ljubljanski dnevniki so pred kratkim priobčili uradno pojasnilo poverjenika financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani, v katerem se označuje stališče finančne uprave napram mnogostranskim pritožbam radi previsoko ali nepravilno odmerjene dohodnine za l. 1918. — Ob enem daje poverjenik navodila svojim organom, kako imajo postopati pri reševanju pritožeb.

Ker je dohodnina za l. 1918 ravno v področju našega okr. glavarstva povzročila mnogo razburjenja, bo to pojasnilo gotovo zanimalo tudi naše čitatelje — davkoplačevalce, vsled česar ga v naslednjem priobčimo:

Zadnje tedne krožijo po slovenskem, zlasti štajerskem časopisju razne vesti o nepravilnostih in krivicah pri odmeri dohodninskega davka za leto 1918, vsled katerih je baje deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani razveljavila vso dohodninsko priredbo ter do onega časa, da se izvrši nova cenitev v obče ustavila nadaljno plačevanje omenjenega davka. Tem vestem treba javnega pojasnila, ker bi sicer utegnile v svojih posledicah resno ogroziti redno poslovanje predvsem davčne, ž njo vred pa tudi vse ostale državne uprave.

Da so se zgodili pri davčni odmeri kakor druga leta tako tudi to pot večji ali manjši pogoški, je pač gotovo in ob nedostatku uradniških moči ter sploh neobičajnih razmerah, v katerih se je priredba izvedla, še posebno umljivo. Delegacija ministerstva financ ukrene vse, da se storjene napake po možnosti popravijo. V ta namen se okrajnim davčnim oblastvom naroči, da posvetijo dohodninskim pritožbam osobito pažnjo, da vsak pozamezni slučaj, ki se jim prijavi, temeljito in nepristransko preiščejo ter povsod ondi, kjer bi se pokazala očitna pomota ali krivica, po analogiji § 221 zak. o. oseb. davkih kar sama izvrše odpis preveč naloženega davka, ako obdavčeni dohodki ne presegajo 8000 K. Pri dotičnih razpravah bo oblastvom, če le možno, stopiti v osebni stik z davkoplačevalci, ki se naj v svojih zadevah zaupno do njih obračajo, v svesti si, da prihajajo k uradnikom rojakom, pri katerih gotovo najdejo potrebno razumevanje za svoje težnje, v kolikor se zlagajo z državno blaginjo. Poskrbe pa se davkoplačevalcem tudi še druge olajšave, bodisi, da se jim pod gotovimi pogoji izpregleda zamujeni rok pri vlaganju prizivov, bodisi, da se jim v upoštevanja prednih primerih dovolijo ugodni obroki pri plačilu davka. Seveda ni prezreti, da tiči povod davčnim pritožbam mnogokrat zgolj v nepoznanju veljavnih zakonitih določb pri davkoplačevalcih. Tako se zlasti rado pozablja, da ni bilo dohodnine za leto 1918 odmeriti po dohodkih tega leta samega, marveč po onih iz leta 1917, ki so bili osobito pri kmetovalcih, pa tudi pri obrtnikih večinoma dokaj ugodnejši, vsled česar se je morala marsikomu predpisati višja dohodnina, nego bi odgovarjala sedanjim njegovim dohodninskim razmeram.